

HANDBOEK INTELLECTUELE RECHTEN

Handboek intellectuele rechten

Hendrik VANHEES
Gewoon hoogleraar UAntwerpen
Hoofddocent UGent

 INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Eerste editie: 2020

Handboek intellectuele rechten
Hendrik Vanhees

© 2020 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1281-3 (hardcover)
ISBN 978-94-000-1280-6 (paperback)
D/2020/7849/135
NUR 822
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Danny Juchtmans – www.dsigngraphics.be
Omslagbeeld: © Annemie Stefens

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

*Voor Annemie, mijn onvermoeibare strijdmakker
in alle facetten van het leven*

WOORD VOORAF

Het hier voorliggende boek heeft als grote doelstelling een overzicht te geven van een aantal grondregels en grondbeginselen van het recht van de intellectuele eigendom. Getracht wordt op een beknopte en overzichtelijke wijze inzicht te geven in een aantal aspecten van het intellectuele eigendomsrecht.

Gelet op de aangegeven doelstelling wordt de lezer, na een algemene inleiding tot de intellectuele rechten, vertrouwd gemaakt met de basisregels die gelden voor een aantal intellectuele rechten. Het auteursrecht, de auteursrechtelijke bescherming van computerprogramma's, het databankenrecht, het tekeningen- en modellenrecht, het merkenrecht, het octrooirecht en de bescherming van topografieën van halfgeleiderproducten komen aan bod. Ook is een afzonderlijk hoofdstuk opgenomen over de handhaving van intellectuele rechten. Opgemerkt moet worden dat wat de bespreking van de verschillende intellectuele rechten betreft, getracht werd, in de mate van het mogelijke, eenzelfde structuur aan te houden. Hoewel het geen intellectueel recht betreft, sluit het boek af, gelet op het belang hiervan, met een hoofdstuk over de bescherming van bedrijfsgeheimen.

Het opzet van dit boek brengt mee dat het voetnotenapparaat beperkt werd gehouden. Er wordt vaak slechts verwezen naar de belangrijkste rechtspraak van de hoogste nationale en Europese hoven. Verwijzingen naar rechtsliteratuur werden in de voetnoten beknopt gehouden. Ook werd geen bibliografie opgenomen. Wel wordt aan het begin van ieder hoofdstuk verwezen naar een uiterst beperkt aantal boeken en/of artikelen die naar onze mening relevant en/of belangrijk zijn, en die de lezer verder helpen in zijn zoektocht naar meer informatie.

Dat het recht van de intellectuele eigendom een rechtstak in beweging is, wordt in iedere publicatie over dit rechtsdomein onderlijnd. Dit brengt mee dat de lezer zich er bewust van moet zijn dat er zich na de datum van het afsluiten van het manuscript nog wijzigingen in de behandelde materie kunnen hebben voorgedaan.

Hendrik VANHEES
30 juni 2020

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	vii
<i>Lijst van gebruikte afkortingen</i>	xxvii

Hoofdstuk 1.

Algemene inleiding tot het recht van de intellectuele eigendom	1
A. Wat zijn intellectuele rechten?	1
B. De indeling van de intellectuele-eigendomsrechten	3
C. De kenmerken van intellectuele-eigendomsrechten	5
D. Verschilpunten tussen het auteursrecht <i>s.l.</i> en de industriële-eigendomsrechten	6
E. De bescherming van één creatie door meerdere intellectuele-eigendomsrechten	7
F. Het territorialiteitsbeginsel	8
G. Enkele belangrijke verdragen	10
1. Inleiding	10
2. Het WIPO/OMPI-Verdrag	11
3. Het Unieverdrag van Parijs	12
4. Het TRIPS-Verdrag	14
5. De Conventie van Bern	16
H. Het Wetboek van economisch recht	17
I. Brexit	19

Hoofdstuk 2.

Het auteursrecht en de naburige rechten	21
A. Wetgeving	21
B. Het auteursrecht	24
1. Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	24
2. De verkrijging van auteursrechtelijke bescherming	31
3. De beschermde personen	32
a. De basisregel	32
b. Werken gemaakt in opdracht of krachtens een arbeidsovereenkomst of (ambtenaren)statuut	33
c. Werken gemaakt door meerdere auteurs	33
1. Algemeen	33

2.	Ondeelbare werken	34
3.	Deelbare werken	34
4.	De toegekende rechten.	35
a.	Algemeen	35
b.	De vermogensrechten van een auteur	35
1.	Algemeen	35
2.	Het reproductierecht.	35
3.	Het publiek mededelingsrecht.	43
4.	Het tentoonstellingsrecht.	52
5.	De vergoedingsrechten	52
6.	De eigenschappen van de vermogensrechten	52
7.	De uitzonderingen op de vermogensrechten	55
8.	Het volgrecht	83
c.	De morele rechten van een auteur	92
1.	Algemeen	92
2.	Het divulgatierecht	93
3.	Het recht op erkenning van vaderschap	93
4.	Het recht op integriteit	93
5.	De eigenschappen van de morele rechten	94
5.	De regels inzake auteurscontracten.	95
a.	Algemeen	95
b.	De wijzen waarop een auteur over zijn vermogensrechten kan beschikken	96
c.	Regels voor auteurscontracten in het algemeen.	96
1.	Algemeen	96
2.	De regels voor auteurscontracten in het algemeen	97
d.	Auteursrechtelijk beschermde werken gemaakt in uitvoering van een arbeidsovereenkomst of (ambtenaren)statuut.	103
1.	Algemeen	103
2.	De voorziene regels	104
e.	Auteursrechtelijk beschermde werken gemaakt in opdracht.	107
f.	Contracteren over de morele rechten.	109
g.	De regels voor specifieke auteurscontracten.	110
1.	De regels inzake het uitgavecontract	110
2.	De regels inzake het opvoeringscontract.	113
3.	De regels inzake het audiovisuele adaptatiecontract.	114
4.	De regels inzake het audiovisuele productiecontract	115
6.	Bijzondere regels voor bepaalde categorieën van werken	117
a.	Audiovisuele werken	117
b.	Werken van letterkunde.	120
c.	Werken van grafische of beeldende kunst.	120
d.	Portretten	121
e.	Databanken	121

7.	De vergoeding van uitgevers voor reproducties op papier van hun uitgaven op papier en voor reproducties voor eigen gebruik van hun uitgaven	121
C.	De naburige rechten	122
1.	Inleiding.....	122
2.	De uitvoerende kunstenaars.....	123
a.	Wie zijn uitvoerende kunstenaars?	123
b.	De rechten van de uitvoerende kunstenaars.....	124
1.	De vermogensrechten.....	124
2.	De morele rechten	125
c.	Regels inzake contracten	126
d.	Contracteren over de morele rechten.....	127
e.	Prestaties tot stand gekomen in uitvoering van een arbeids-overeenkomst of (ambtenaren)statuut.....	128
f.	Prestaties tot stand gekomen in opdracht.....	128
g.	Medewerking aan audiovisuele producties.....	129
h.	Een livevoorstelling door een ensemble	130
3.	De producenten van fonogrammen en van de eerste vastleggingen van films	131
a.	Wie zijn deze producenten?.....	131
b.	De toegekende rechten	131
4.	Gemeenschappelijke bepalingen betreffende de uitvoerende kunstenaars en de producenten	133
5.	De omroeporganisaties	133
6.	Uitzonderingen op de naburige rechten.....	135
D.	Gemeenschappelijke bepalingen voor het auteursrecht en de naburige rechten	140
1.	Kabel, satelliet en directe injectie.....	140
2.	Openbare uitlening	144
3.	Verweesde werken	146
a.	Algemeen	146
b.	Wat zijn verweesde werken?	146
c.	Hoe weet men nu of een werk of fonogram een verweesd werk is?	147
d.	Aan wie verleent de regeling inzake verweesde werken rechten?.....	149
e.	Wat is toegestaan krachtens de wettelijke regeling inzake verweesde werken?	150
f.	Het einde van de status van verweesd werk	151
g.	Overgangsbepalingen.....	152
4.	Beheersvennootschappen	152

5.	Technische voorzieningen en informatie betreffende het beheer van rechten	154
a.	Technische voorzieningen	154
1.	Inleiding	154
2.	Doeltreffende technische voorzieningen	154
3.	De gesanctioneerde handelingen	156
4.	Beperkingen aan de geboden bescherming	157
5.	De sanctionering	159
6.	De vordering tot het afdwingen van maatregelen	160
b.	Informatie betreffende het beheer van rechten	162
E.	Specifieke topics	163
1.	Open access	163
2.	Portabiliteit van online-inhoudsdiensten	165
3.	Multiterritoriale licenties van onlinerechten inzake muziekwerken	166
F.	Toekomst: de omzetting van de DSM-richtlijn	167

Hoofdstuk 3.

	De auteursrechtelijke bescherming van computerprogramma's	171
A.	Wetgeving	171
B.	De gelijkstelling van computerprogramma's met werken van letterkunde	172
C.	Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	172
D.	De beschermingsformaliteiten	175
E.	De beschermde personen	175
F.	De toegekende rechten	177
1.	De morele rechten	177
2.	De vermogensrechten	178
G.	De beperkingen van de vermogensrechten	180
1.	De reservekopie	180
2.	Bestudering van een computerprogramma	181
3.	Decompilatie of <i>reverse engineering</i>	183
4.	De communautaire uitputting	184
5.	De uitzondering ten voordele van personen met een visuele handicap	189
6.	De uitzonderingen uit titel 5 (auteursrecht en naburige rechten) van boek XI WER	190
H.	De beschermingsduur	191
I.	Rechtshandhaving	191
J.	De verhouding tussen titel 6 (computerprogramma's) en titel 5 (auteursrecht en naburige rechten) van boek XI WER	191
K.	Samenloop met andere intellectuele-eigendomsrechten	192
L.	Overgangsrecht	192

Hoofdstuk 4.

De bescherming van databanken.	193
A. Wetgeving	193
B. Wat is een databank.	194
C. Het <i>sui generis</i> -recht voor databanken.	196
1. Algemeen	196
2. Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	197
3. De beschermingsformaliteiten.	199
4. De beschermde personen	199
5. De toegekende rechten.	200
6. De beperkingen aan de toegekende rechten.	212
7. De uitzonderingen op de toegekende rechten	212
8. De rechten en verplichtingen van de rechtmatige gebruikers.	215
9. De beschermingsduur	216
10. Enkele kenmerken van het <i>sui generis</i> -recht	217
11. Rechtsbescherming van technische voorzieningen en van informatie betreffende het beheer van rechten.	217
12. Rechtshandhaving	218
13. Samenloop met andere intellectuele-eigendomsrechten	218
14. Overgangsbepalingen	219
D. De auteursrechtelijke bescherming van databanken	219
1. Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	219
2. De beschermingsformaliteiten.	221
3. De beschermde personen	221
4. De toegekende rechten.	222
5. Een specifieke uitzondering op de exclusieve rechten die op een auteursrechtelijk beschermde databank rusten.	223
6. Andere uitzonderingen op de exclusieve rechten die op een auteursrechtelijk beschermde databank rusten	224
a. Artikel XI.191 WER	224
1. Algemeen	224
2. De reproductie voor intern gebruik	224
3. De reproductie en de mededeling aan het publiek ter waarborging van de openbare veiligheid of ter aanwending in een administratieve of gerechtelijke procedure	225
b. Artikel XI.191/2 WER	225
1. Algemeen	225
2. De reproductie ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek.	225
3. De mededeling aan het publiek ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek	226

c.	De toepasselijke uitzonderingen uit de artikelen XI.189, XI.190 en XI.191/1 WER	227
d.	Het dwingende karakter van de uitzonderingen	228
e.	Een leidraad bij de interpretatie van de voorziene uitzonderingen	228
7.	De toepassing van andere regels uit de Auteurswet	228
E.	Databanken die niet aan de beschermingsvoorwaarden van het <i>sui generis</i> - en auteursrecht voldoen	228

Hoofdstuk 5.

	Tekeningen- en modellenrecht	231
A.	Wetgeving	231
B.	Het Benelux-model	234
1.	Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	234
a.	Het beschermde voorwerp	234
b.	De beschermingsvoorwaarden	237
1.	Nieuwheid	237
2.	Het eigen karakter	239
3.	De onderlinge verhouding tussen nieuwheid en eigen karakter	249
4.	Beschikbaarstelling voor het publiek	250
c.	De bescherming van onderdelen	254
1.	Wat zijn onderdelen?	254
2.	De beschermingsvoorwaarden voor onderdelen	256
d.	De problematiek van de reparatieonderdelen en de toepassingsvoorwaarden van de reparatieclausule	258
1.	De problematiek van reparatieonderdelen	258
2.	De toepassingsvoorwaarden van de reparatieclausule	259
e.	Uitgesloten van bescherming	263
2.	De beschermingsformaliteiten	267
a.	Inleiding	267
b.	Het Benelux-depot	268
c.	Het recht van voorrang	269
d.	Internationale depots	270
3.	De rechthebbende	271
4.	De toegekende rechten	273
5.	De beperkingen van de toegekende rechten	276
6.	Overdracht en licentie	279
7.	De beschermingsduur	281
8.	De bescherming van tekeningen en modellen via het auteursrecht en andere beschermingsystemen	282
a.	Bescherming via het auteursrecht	282
b.	Bescherming via andere beschermingsystemen	285

9.	Het einde van het tekeningen- en modellenrecht	285
a.	Het verval	285
b.	De nietigverklaring	286
10.	Rechtshandhaving	291
C.	Het Gemeenschapsmodel	291
1.	Inleiding	291
2.	Het beschermde voorwerp	292
3.	De beschermingsvoorwaarden	292
4.	Aanvang en duur van de bescherming	293
5.	De rechthebbende op een Gemeenschapsmodel	293
6.	De toegekende rechten en beperkingen hierop	294
7.	Het einde van de bescherming	295
8.	Gemeenschapsmodellen als deel van het vermogen	296
9.	Het verkrijgen van een ingeschreven Gemeenschapsmodel	297
10.	Het EUIPO	300
11.	Geschillen betreffende de inbreuk op en de geldigheid van Gemeenschapsmodellen	301
a.	De rechtbank voor het Gemeenschapsmodel en haar bevoegdheid	301
b.	Regels m.b.t. vorderingen inzake (dreigende) inbreuk	303
c.	Vordering of reconventionele vordering tot nietigverkla- ring van een Gemeenschapsmodel	303
d.	Voorlopige, inclusief beschermende, maatregelen	304
e.	Bijzondere bepalingen inzake verknochtheid	305
12.	Andere geschillen betreffende Gemeenschapsmodellen	306
13.	Parallele rechtsvorderingen op grond van Gemeenschapsmo- dellen en nationale modelrechten	306
14.	Verhouding tot andere vormen van bescherming	307
 Hoofdstuk 6.		
Merkenrecht		
		309
A.	Wetgeving	309
B.	De mogelijke functies van een merk	313
C.	De verschillende soorten merken	315
1.	Warenmerken versus dienstmerken	315
2.	Individuele merken, collectieve merken en certificeringsmerken . .	316
3.	Benelux-merk versus Uniemerken	317
4.	Merk versus handelsnaam	318
D.	De voorwaarden voor een geldig merk	322
1.	Inleiding	322
2.	Een teken, de duidelijke en nauwkeurige weergave en het onderscheidend vermogen	324

a.	Inleiding	324
b.	Er moet sprake zijn van een teken	324
c.	Het teken moet duidelijk en nauwkeurig kunnen worden weergegeven	326
1.	Woorden	328
2.	De namen van personen	328
3.	Tekeningen	328
4.	Letter(s)	329
5.	Cijfer(s)	329
6.	Combinaties van de exemplatief opgesomde tekens	329
7.	Vormen van waren of vormen van verpakkingen van waren	329
8.	Geluiden	329
d.	Het teken moet onderscheidend vermogen bezitten	330
1.	Algemeen	330
2.	De voorziene absolute weigerings- en nietigheidsgronden	334
3.	De evolutie van het onderscheidend vermogen	343
4.	Zwakke merken en sterke merken	349
e.	Concrete toepassingsgevallen	349
1.	Inleiding	349
2.	Geuren	350
3.	Kleuren	350
4.	Klanken/geluiden	356
5.	Driedimensionale merken (vormmerken)	359
6.	Samengestelde merken	372
7.	Reclameslogans	373
8.	Namen van personen of familienamen	374
9.	Merken die bestaan uit (woord)combinaties	376
10.	Geografische benamingen	378
E.	De toelaatbaarheid van het gekozen teken	380
1.	Algemeen	380
2.	Het gekozen teken kan geen merk vormen	381
3.	Het gekozen merk mist elk onderscheidend vermogen; het gekozen merk bestaat uitsluitend uit tekens of benamingen die in de handel kunnen dienen tot aanduiding van soort, hoedanigheid, hoeveelheid, bestemming, waarde, plaats van herkomst of tijdstip van vervaardiging van de waren of van verrichting van de dienst of andere kenmerken van de waren of diensten; het gekozen merk bestaat uitsluitend uit tekens of benamingen die in het normale taalgebruik of in het bonafide en gevestigd handelsverkeer gebruikelijk zijn geworden	382

4.	Het gekozen teken bestaat uitsluitend uit een uitgesloten vorm of uit een uitgesloten ander kenmerk	382
5.	Het gekozen merk is in strijd met de goede zeden of de openbare orde van één van de Benelux-landen	383
6.	Merken die krachtens artikel 6ter van het Unieverdrag van Parijs geweigerd of nietig verklaard moeten worden	384
7.	Het gekozen merk kan tot misleiding van het publiek leiden, bijvoorbeeld ten aanzien van aard, hoedanigheid of plaats van herkomst van de waren of diensten.	387
8.	Uitgesloten oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen, traditionele aanduidingen voor wijn, gegarandeerde traditionele specialiteiten en oudere plantenrasbenamingen	388
F.	Beschikbaarheid van het gekozen teken.	389
G.	Het verkrijgen van het recht op een merk	390
1.	Inleiding.	390
2.	De Benelux-aanvraag.	391
a.	De aanvraag.	391
b.	Het recht van voorrang	393
c.	Het facultatieve onderzoek naar eerdere inschrijvingen (facultatieve anterioriteitsrecherche)	393
d.	Het ambtshalve onderzoek naar absolute weigeringsgronden	393
e.	Oppositie	396
f.	Inschrijving van de aanvraag	401
3.	De internationale aanvraag.	402
4.	Het nalaten van een depot.	404
H.	De rechthebbende op een merk.	404
I.	De geldigheidsduur en de vernieuwing van het recht op een merk.	405
J.	De gebruikspllicht van een merk	405
K.	De rechten van de merkhouder	408
1.	Inleiding.	408
2.	Enkel de merkhouder kan optreden, op basis van een ingeschreven merk.	409
3.	Een exclusief recht van de merkhouder	409
4.	Merkbescherming “onverminderd de eventuele toepassing van het gemene recht betreffende de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad”	410
5.	De verschillende merkinbreuken.	411
a.	Inleiding.	411
b.	Optreden op basis van welk teken?	412
c.	Het ‘gebruik’ van een teken.	413
d.	Gebruik in het economisch verkeer.	422
e.	Gebruik voor waren of diensten.	424

f.	Artikel 2.20, lid 2, <i>sub</i> a BVIE.	429
1.	Algemeen	429
2.	'Gebruik', gebruik 'voor waren of diensten', gebruik 'in het economisch verkeer'	429
3.	Een aan het merk gelijk teken	430
4.	Gebruik van een teken voor 'dezelfde waren of diensten'	431
5.	Afbreuk aan de functies van het merk.	431
g.	Artikel 2.20, lid 2, <i>sub</i> b BVIE	438
1.	Algemeen	438
2.	Het verwarringsgevaar	439
3.	Een teken dat gelijk is aan of overeenstemt met het merk van de merkhouder.	445
4.	Overeenstemming tussen waren en/of diensten	452
5.	De wisselwerking tussen overeenstemming van de conflicterende tekens enerzijds en van de waren en/of diensten anderzijds	453
h.	Artikel 2.20, lid 2, <i>sub</i> c BVIE.	455
1.	Algemeen	455
2.	Een in het Benelux-gebied bekend merk	455
3.	De vijf cumulatieve voorwaarden voor de toepassing van artikel 2.20, lid 2, <i>sub</i> c BVIE.	457
i.	Artikel 2.20, lid 2, <i>sub</i> d BVIE	471
1.	Algemeen	471
2.	Gebruik van 'een teken'	472
3.	Gebruik anders dan ter onderscheiding van waren of diensten.	473
4.	Gebruik zonder geldige reden.	481
5.	Door het gebruik wordt ongerechtvaardigd voordeel getrokken uit of afbreuk gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk	483
6.	Het niet-gebruik als verweer in een inbreukprocedure	485
7.	Verweer in een inbreukprocedure door de houder van een later ingeschreven merk.	485
8.	Enkele specifieke merkinbreuken	486
a.	Het optreden tegen voorbereidende handelingen	486
b.	De problematiek van namaakgoederen in transit	487
c.	De weergave van merken in woordenboeken.	487
d.	Het verbod op het gebruik van een merk dat op naam van een gemachtigde of vertegenwoordiger is ingeschreven.	488
L.	Beperkingen van de prerogatieven van een merkhouder	488
1.	Algemeen.	488
2.	Artikel 2.23, lid 1 BVIE.	489

3.	Artikel 2.23, lid 2 BVIE	492
4.	Artikel 2.23, lid 3 BVIE: de uitputting van het merkrecht	492
	a. Algemeen	492
	b. De regel der communautaire uitputting	493
	1. Situatie 1	497
	2. Situatie 2	499
	c. De uitzondering op de communautaire uitputting	500
	d. Een toepassingsgeval van artikel 2.23, lid 3 BVIE	502
	e. De verhouding tussen de regel van de communautaire uitputting zoals vervat in artikel 15 Richtlijn merken 2015, en dus in artikel 2.23, lid 3 BVIE, en deze vervat in artikel 36 VWEU	503
	f. Wijzigingen aan de verpakking, aan de presentatie van voorverpakte waren, ompakking, heretikettering, cobranding en debranding	505
	g. Merken met een gemeenschappelijke oorsprong	509
M.	Het merk als onderdeel van het vermogen	511
	1. Overdracht en licentie	511
	2. Zakelijke rechten en gedwongen tenuitvoerlegging	513
N.	Het einde van het merkrecht: doorhaling, verval en nietigheid	513
	1. Inleiding	513
	2. De vrijwillige doorhaling (doorhaling op verzoek)	514
	3. Het verval van het recht op een merk	514
	a. Inleiding	514
	b. Het verval van rechtswege	514
	c. De vervallenverklaring door de rechter of het BBIE	515
	1. Verval wegens niet-gebruik	515
	2. Verwording tot soortnaam	516
	3. Misleiding door gebruik	516
	d. De gevolgen van het verval	516
4.	De nietigheid van de inschrijving van een merk	517
	a. Algemeen	517
	b. De absolute nietigheidsgronden	517
	c. De relatieve nietigheidsgronden	520
	d. Niet-gebruik als verweer in een procedure tot nietigverklaring	522
	e. Afwijzing van de vordering tot nietigverklaring wegens gedogen of wegens het ontbreken van onderscheidend vermogen of bekendheid van het oudere merk	522
	f. De gevolgen van de nietigverklaring	523
5.	Een vordering tot nietigverklaring of vervallenverklaring ingesteld bij het BBIE	524

6.	Nietigheid of verval van een merk waarop de anciënniteit voor een Uniemerk is gebaseerd	526
O.	Collectieve merken	526
P.	Certificeringsmerken.....	529
Q.	Het Uniemerk.....	532
1.	Algemeen.....	532
2.	De beschermingsvoorwaarden.....	532
3.	Het verkrijgen van een Uniemerk	533
a.	De aanvraag.....	533
b.	De inschrijvingsprocedure	535
c.	Opmerkingen van derden en oppositie.....	536
d.	Inschrijving	537
e.	Internationale inschrijving	537
4.	De rechten van de merkhouder en de beperkingen ervan.....	539
5.	Gebruiksplicht	540
6.	Het Uniemerk als deel van het vermogen.....	540
7.	Duur, vernieuwing, wijziging en afsplitsing van het Uniemerk....	542
8.	Afstand, verval en nietigheid van een Uniemerk	542
9.	Rechtsverwerking wegens gedogen	544
10.	Collectieve Uniemerken en Uniecertificeringsmerken	545
11.	Geschillen ter zake van inbreuk op en geldigheid van Uniemerken	545
12.	Andere geschillen betreffende Uniemerken.....	549
13.	Gelijktijdige en opeenvolgende civiele vorderingen op grond van Uniemerken en nationale merken	549
14.	De omzetting in een aanvraag voor een nationaal merk.....	550
15.	Het EUIPO	551
a.	Algemeen	551
b.	Procedureregels bij het EUIPO.....	551
c.	Beroep tegen beslissingen van het EUIPO	552
d.	Talen	553

Hoofdstuk 7.

Octrooirecht.....	555	
A.	Wetgeving	555
B.	Wat is een octrooi?.....	557
C.	De beschermingsvoorwaarden	558
1.	Er moet sprake zijn van een uitvinding	558
2.	De uitvinding moet nieuw zijn.....	559
a.	Algemeen	559
b.	De stand van de techniek.....	559
3.	De uitvinding moet berusten op uitvinderswerkzaamheid	561

4.	De uitvinding moet toepasbaar zijn op het gebied van de nijverheid	561
5.	Ook octrooieerbare uitvindingen	562
6.	Uitgesloten van octrooieerbaarheid	562
7.	Farmaceutische producten	565
D.	De verlening van een Belgisch octrooi	565
1.	De indiening van een octrooiaanvraag.	565
2.	Het recht van voorrang	569
3.	Het verslag van nieuwheidsonderzoek en de schriftelijke opinie	570
4.	De verlening van het octrooi	571
5.	De toegankelijkheid van de octrooiaanvraag	572
6.	Octrooiverlening zonder onderzoek	572
7.	Inzage in het octrooidossier	572
8.	Het octrooiregister en publiciteit.	573
E.	De rechthebbende	574
F.	De rechten verbonden aan een octrooi.	576
G.	De uitzonderingen/beperkingen op de rechten van een octrooihouder.	579
H.	Dwanglicenties.	581
I.	De beschermingsduur	586
J.	De plichten van een octrooihouder.	587
K.	Het octrooi en de octrooiaanvraag als deel van het vermogen	588
1.	Overdracht en overgang	588
2.	Licentieverlening	589
3.	Vruchtgebruik, inpandgeving en beslag.	590
4.	Recht op een octrooiaanvraag	590
L.	Het einde van het octrooirecht: nietigheid, afstand en herroeping van het uitvindingsoctrooi.	590
1.	Afstand van het uitvindingsoctrooi	590
2.	Herroeping van een octrooi	591
3.	De nietigheid van een octrooi	593
M.	Vertegenwoordiging voor de DIE	595
N.	De bestrijding van octrooi-inbreuken	595
O.	Internationale aspecten van het octrooirecht	596
1.	Inleiding.	596
2.	De internationale octrooiaanvraag; het Verdrag tot samenwerking inzake octrooien (Patent Cooperation Treaty).	597
a.	Algemeen	597
b.	De internationale aanvraag.	598
P.	Het Europees Octrooiverdrag (EOV).	603
1.	Inleiding.	603
2.	Het Europees Octrooibureau (EOB)	604
3.	De octrooieerbaarheidsvereisten	605

4.	Wie kan een Europees octrooi aanvragen en verkrijgen?	607
5.	De verlening van een Europees octrooi	608
	a. De octrooiaanvraag en de indiening ervan	608
	b. De verlening van een Europees octrooi.	612
	c. Oppositie	613
6.	Beperking of herroeping van een Europees octrooi	615
7.	Beroep tegen beslissingen van het EOB	615
8.	Algemene regels bij procedures voor het EOB.	617
9.	De omzetting van een Europese octrooiaanvraag in een nationale octrooiaanvraag	618
10.	Het aanvragen van een Europees octrooi via de PCT-route (via een internationale aanvraag): de Euro-PCT-aanvragen.	619
11.	De Europese octrooiaanvraag als deel van het vermogen	620
12.	Het talenregime	620
13.	De duur van een Europees octrooi	622
14.	De rechten die voortvloeien uit een Europees octrooi	622
15.	De nietigverklaring van Europese octrooien	623
16.	Oudere rechten en rechten van dezelfde datum	624
17.	Geen cumulatie van een Belgisch en een Europees octrooi voor dezelfde uitvinding	624
18.	Jaartaksen	625
19.	Inbreukprocedures.	625
Q.	Het Europees octrooi met eenheidswerking	625
	1. Inleiding.	625
	2. Het Europees octrooi met eenheidswerking (eenheidsoctrooi)	626
	3. Het taalregime van het eenheidsoctrooi.	628
	4. Het eengemaakt octrooigerecht	629

Hoofdstuk 8.

De bescherming van topografieën van halfgeleiderproducten (chips). 633

A.	Wetgeving	633
B.	Het beschermde voorwerp en de beschermingsvoorwaarden	633
C.	De beschermingsformaliteiten.	635
D.	De beschermde personen	635
E.	De toegekende rechten	637
F.	De beperkingen op de rechten	637
	1. <i>Reverse engineering</i>	637
	2. <i>First sale of communautaire</i> uitputting	638
	3. De <i>innocent infringement</i> -beperking.	638
G.	De beschermingsduur	639
H.	Rechtshandhaving	639

I.	Samenloop met andere intellectuele-eigendomsrechten	639
J.	Overgangsregeling	640

Hoofdstuk 9.

	De handhaving van intellectuele rechten	641
A.	Inleiding	641
B.	De vordering tot staken zoals in kortgeding	643
	1. Inleiding	643
	2. De bevoegde voorzitter	643
	3. De bevoegde voorzitter bij samenloop	645
	4. Wie kan de vordering instellen?	648
	a. Industriële-eigendomsrechten	648
	b. Het auteursrecht, de naburige rechten en het <i>sui generis</i> -recht voor databanken	651
	1. Het auteursrecht en de naburige rechten	651
	2. Het <i>sui generis</i> -recht voor databanken	652
	5. De bestemming van het stakingsbevel	653
	6. Welke inbreuken kunnen bestreden worden via de vordering tot staken zoals in kortgeding?	657
	7. Welke maatregelen kan de stakingsrechter bevelen?	661
	a. De vaststelling van de inbreuk en het bevel tot staking ervan	661
	b. Het bevelen van begeleidende maatregelen	663
	1. Algemeen	663
	2. De verwijdering van goederen uit het handelsverkeer	663
	3. Maatregelen tot informatieverstrekking	664
	4. Publicatie van het vonnis van de stakingsrechter	666
	5. De vergoeding van gerechtskosten en andere kosten	667
	8. Wat kan de stakingsrechter niet bevelen?	669
	9. De kenmerken van de stakingsvordering zoals in kortgeding	670
	10. Een specifiek probleem: het beoordelen van de geldigheid van het ingeroepen IE-recht	673
C.	Het gewone kortgeding	675
D.	De vordering ten gronde	679
	1. Inleiding	679
	2. De bevoegde rechtbank	680
	a. Algemeen	680
	b. Het auteursrecht <i>s.l.</i>	680
	1. Materiële bevoegdheid	680
	2. Territoriale bevoegdheid	681
	c. Het octrooirecht en de aanvullende beschermingscertificaten	681
	d. Het kwekersrecht, het merken-, tekeningen- en modellenrecht en de topografieën van halfgeleiderproducten	682

1.	Materiële bevoegdheid	682
2.	Territoriale bevoegdheid	683
3.	Welke maatregelen kan men verkrijgen?	686
a.	Het stakingsbevel	686
b.	Corrigerende maatregelen	687
c.	Maatregelen tot informatieverstrekking	688
d.	Publicatie van de uitspraak	690
e.	De toekenning van schadevergoeding	691
4.	Wie kan de vordering inzake namaak instellen?	692
a.	Algemeen	692
b.	Industriële-eigendomsrechten	692
c.	Het auteursrecht, de naburige rechten, de auteursrechtelijke bescherming van computerprogramma's en het <i>sui generis</i> -recht voor databanken	695
1.	Het auteursrecht, de naburige rechten en de auteursrechtelijke bescherming van computerprogramma's	695
2.	Het <i>sui generis</i> -recht voor databanken	696
d.	Een onderscheid tussen de verschillende vorderingen?	697
e.	De vordering tot schadevergoeding	697
5.	De bestemming	698
E.	De vordering tot schadevergoeding	703
1.	Inleiding	703
2.	Het principe van de objectieve aansprakelijkheid	704
3.	Het principe van de equivalentie tussen de schade en het herstel ..	705
4.	De berekening van de schadevergoeding	708
5.	Alternatieve herstelmaatregelen	712
a.	Inleiding	712
b.	De afgifte van inbreukmakende goederen en productiemiddelen	712
c.	De afgifte van de winst	714
d.	De burgerlijke verbeurdverklaring in geval van kwade trouw ..	719
6.	Wie kan de vordering tot schadevergoeding instellen?	721
7.	De redelijke vergoeding inzake merken en tekeningen en modellen ..	722
F.	Het beslag inzake namaak	724
G.	De strafrechtelijke sanctionering	729
1.	Algemeen	729
2.	Is de Belgische rechter bevoegd?	730
3.	Inbreuken op merken, modellen, octrooien, ABC's en kwekersrechten	731
a.	De sanctioneerbare inbreuken	731
b.	De sancties	733
c.	Het opsporen en vaststellen van inbreuken	734
d.	Bijzondere procedures	734

4.	Inbreuken op het auteursrecht, de naburige rechten, computerprogramma's en het <i>sui generis</i> -beschermingsregime voor databanken	735
a.	Het auteursrecht en de naburige rechten	735
b.	Computerprogramma's	736
c.	Het <i>sui generis</i> -beschermingsregime voor databanken	737
5.	Technische voorzieningen en informatie betreffende het beheer van rechten	738
H.	De douaneverordening	738
1.	Inleiding	738
2.	Het toepassingsgebied van de douaneverordening	739
a.	Het toepassingsgebied naar douaneregimes	739
b.	Het toepassingsgebied naar IE-recht	740
c.	Goederen die buiten het toepassingsgebied van de douaneverordening vallen	742
3.	Het optreden van de douaneautoriteiten	742
a.	Het ambtshalve optreden van de douaneautoriteiten	743
b.	Het optreden op verzoek van de houder van een IE-recht	744
4.	De vereenvoudigde procedure betreffende de vernietiging van goederen	746
5.	De procedure van vernietiging van goederen in kleine zendingen ..	747
6.	Het lot van goederen	749
7.	Aansprakelijkheid en kosten	750
I.	Het douanemisdrijf	751

Hoofdstuk 10.

	De bescherming van bedrijfsgeheimen.	753
A.	Inleiding	753
B.	De definitie van 'bedrijfsgeheimen'	755
C.	Wie komt de geboden bescherming toe?	758
D.	De handelingen waartegen kan worden opgetreden: het onrechtmatig verkrijgen, openbaarmaken of gebruiken van een bedrijfsgeheim ..	759
E.	De handelingen waartegen niet kan worden opgetreden: het rechtmatig verkrijgen, openbaarmaken of gebruiken van een bedrijfsgeheim	762
F.	Uitzonderingen: de afwijzing van een ingestelde vordering.	764
G.	Waarom doet de regeling inzake de bescherming van bedrijfsgeheimen geen afbreuk?	765
H.	De maatregelen, procedures en rechtsmiddelen in het geval van het onrechtmatig verkrijgen, openbaarmaken en gebruik van bedrijfsgeheimen	767
1.	Inleiding	767
2.	De vordering ten gronde	767

a.	Inleiding	767
b.	De bevoegde rechter	767
c.	Mogelijke door de rechter te bevelen maatregelen.	769
d.	De vergoeding van de geleden schade	773
e.	Publiciteit aan de uitspraak van de rechter.	775
3.	De vordering tot staken zoals in kortgeding	776
4.	Het gewone kortgeding	778
5.	De niet-toepasselijkheid van de procedure van het beslag inzake namaak	780
6.	Het bewaren van de vertrouwelijkheid van bedrijfsgeheimen tijdens gerechtelijke procedures	781
7.	De verjaringstermijn	784
I.	Overgangsregeling	785
J.	De positie van journalisten en klokkenluiders	785
K.	Andere beschermingsmogelijkheden voor bedrijfsgeheimen.	787
1.	Artikel 309 Strafwetboek	787
2.	Artikel 17, 3°, a Arbeidsovereenkomstenwet (AOW)	790
3.	Bescherming via het gemene recht	794
	<i>Trefwoordenregister</i>	797

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

ABC	aanvullend beschermingscertificaat
al.	alinea
<i>A&M</i>	<i>Auteurs & Media</i>
AMI	<i>Tijdschrift voor auteurs-, media- en informatierecht</i>
<i>Arr.Cass.</i>	<i>Arresten van het Hof van Cassatie</i>
art.	artikel(en)
AOW	Arbeidsovereenkomstenwet
A.W.	Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (Auteurswet)
BBIE	Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom
B.C./Berner Conventie	Conventie van Bern voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst
Ben. Ger.	Benelux Gerechtshof
B.I.E.	Berichten industriële eigendom
bv.	bijvoorbeeld
Boek XI	Boek XI Intellectuele eigendom en bedrijfsgeheimen WER
<i>BMM Bull.</i>	<i>BMM Bulletin</i>
BMW	Benelux Merkenwet
BS	<i>Belgisch Staatsblad</i>
BTMW	Benelux Tekeningen- en modellenwet
BVIE	Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen)
BW	Burgerlijk Wetboek
Cass.	Hof van Cassatie
<i>cf.</i>	<i>confer</i>
concl.	conclusie
Corr.	correctionele rechtbank
<i>DAOR</i>	<i>Le droit des affaires/Het ondernemingsrecht</i>
dl.	deel
DIE	Dienst Intellectuele Eigendom
d.m.v.	door middel van
e.a.	en andere
ed(s).	editor(s)
EER	Europese Economische Ruimte

EOB	Europees Octrooibureau
EOV	Europees Octrooiverdrag
EU	Europese Unie
EUIPO	Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie
e.v.	en volgende
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
FOD	Federale overheidsdienst
<i>Gedr.St.</i>	Gedrukte stukken
Ger.W.	Gerechtigd Wetboek
gev. zaken	gevoegde zaken
Gw.	Grondwet
HR	Hoge Raad der Nederlanden
HvJ	Hof van Justitie
<i>ICIP</i>	<i>L'Ingenieur Conseil-Intellectual Property</i>
IE	intellectuele eigendom
IEF.be	IE-Forum.be
IEF.nl	IE-Forum.nl
<i>IER</i>	<i>Intellectuele eigendom en reclamerecht</i>
IE-recht	intellectuele-eigendomsrecht(en)
Infosoc-richtlijn	Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij
<i>Ing.Cons.</i>	<i>L'Ingenieur Conseil- Intellectual Property</i>
Internationaal Bureau	Internationaal Bureau voor de Intellectuele Eigendom
<i>IRDI</i>	<i>Intellectuele rechten/Droits intellectuels</i>
ISP	internet service provider
i.v.m.	in verband met
<i>JLMB</i>	<i>Revue de jurisprudence de Liège, Mons et Bruxelles</i>
<i>JT</i>	<i>Journal des tribunaux</i>
<i>JTT</i>	<i>Journal des tribunaux du travail</i>
<i>Jur. Ben. Ger.</i>	<i>Jurisprudentie Benelux Gerechtshof</i>
<i>Jur.HvJ</i>	Jurisprudentie Hof van Justitie
KB	Koninklijk besluit
Kh.	(rechtbank van)koophandel
<i>l.c.</i>	<i>locus citatum</i> (aangehaalde plaats)
m.a.w.	met andere woorden
MB	Ministerieel besluit
m.b.t.	met betrekking tot
MvT	memorie van toelichting
NJ	<i>Nederlandse Jurisprudentie</i>

<i>NJB</i>	<i>Nederlands Juristenblad</i>
<i>NJW</i>	<i>Nieuw Juridisch Weekblad</i>
nr(s).	nummers(s)
o.a.	onder andere
<i>o.c.</i>	<i>opus citatum</i> (aangehaald werk)
OEO	Overeenkomst van 19 februari 2013 betreffende een een-gemaakt octrooigerecht
o.i.	onzes inziens
O.M.	Openbaar Ministerie
OMPI	Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle
Ondrb.	ondernemingsrechtbank
OvG	Overeenkomst van 's Gravenhage (Schikking van 's-Gravenhage van 28 november 1960 betreffende het internationaal depot van tekeningen of modellen van nijverheid)
p.	pagina
par.	paragraaf
<i>Parl.St.</i>	<i>Parlementaire stukken</i>
<i>Pas.</i>	<i>Pasicrisie belge</i>
<i>Pb.</i>	<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i>
PCT	Patent Cooperation Treaty – Verdrag van 19 juni 1970 tot samenwerking inzake octrooien
Pres.	President
Prot.	Protocol
randnr(s).	randnummer(s)
Rb.	Rechtbank
red.	Redactie
Rl.	Richtlijn
r.o.	rechtsoverweging
RvS	Raad van State
<i>RW</i>	<i>Rechtskundig Weekblad</i>
<i>s.l.</i>	<i>sensu lato (in ruime zin)</i>
<i>s.s.</i>	<i>sensu stricto (in enge zin)</i>
Sw.	Strafwetboek
t.e.m.	tot en met
t.a.v.	ten aanzien van
<i>TBH</i>	<i>Tijdschrift Belgisch Handelsrecht</i>
<i>TGR</i>	<i>Tijdschrift Gentse rechtspraak</i>
t.o.v.	ten opzichte van
TRIPS-verdrag	Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (15 april 1994)
UPC	Unified Patent Court

URBVIE	Uitvoeringsreglement van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen)
UvP	Unieverdrag van Parijs – Verdrag van Parijs van 14 juli 1967 tot bescherming van de industriële eigendom
VN	Verenigde Naties
Vo	Verordening
VOGMO	Verordening (EG) nr. 6/2002 van de Raad van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen
vol.	volume
VOUM	Verordening (EU) nr. 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk
Vred.	vrederecht
vs.	versus
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Voorz.	Voorzitter
VzngR.	Voorzieningenrechter
WCT	World Copyright Treaty – Verdrag van de WIPO inzake het auteursrecht (1996)
WER	Wetboek van economisch recht
WHO	Wereldhandelsorganisatie
WIPO	World Intellectual Property Organisation
WPPT	WIPO Performances and Phonograms Treaty – Verdrag van de WIPO inzake uitvoeringen en fonogrammen (1996)
WTO	World Trade Organisation – Wereldhandelsorganisatie